

KORTÁRSZENEI NAPOK SZEGEDEN – NEGYVENNYOLCADSZOR

Az impozáns szám valóságos: 1971. november 28-én, vasárnap de. 10.00 órakor kezdődött a Mai Magyar Zene hete címmel induló hangversenysorozat, mégpedig Földes Imre zenetudós kiváló előadásával, melynek során számos, akkor már világszerte ismert és alkalmazott, de szűkebb pátriánkban újdonságnak számító zeneszerzési technika titkaiba avatott be. A sorozatot Vántus István alapította, aki akkoriban már a legprofesszionálisabb zeneszerző volt Szegeden, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Szegedi Tagozatának adjunktusa, s aki csaknem 4 év múlva Aranykoporsó c. operájának bemutatójával végképp beírta magát a magyar zenetörténetbe. Ő szerezte meg Szeged Város Tanácsa pénzügyi támogatását is a szegedi kortárszenei sorozatra (1996-ig a város saját rendezvénye volt az évenként megrendezett széria), s ő is volt haláláig, 1992-ig, szakmai vezetője.

Az 1996-ban megalakult Vántus István Társaság egyik legfőbb célkitűzése volt az akkor már nagy múltú sorozat megtartása és továbbfejlesztése, s szinte egyáltalán nem volt kétséges, hogy amikor a Társaság lett a kortárszenei napok műhelye és vezető szervezője, akkor az alapító nevét vette föl e továbbra is többnapos rendezvény.

Dombiné Kemény Erzsébet – Zenepedagógiai délelőtt,
JGYPK Ének–zene Tanszék

(Fotó: Somogyi–könyvtár, Ocskó Ferenc /SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar/)

2018-ban már 22. alkalommal került sor e névvel és e koncepció szerint a hangversenysorozat megrendezésére minden korábbinál több, 12 rendezvényt november 26–29. között. 59 zeneszerző művei – 4 ősbemutató – hangzott, hangzottak el 112 előadó – kiváló művészek és tehetséges növendékek – és 7 művészeti együttes előadásában; sok száz fő látogatta meg a koncerteket.

A nyitó, hétfői napon déli 12.00 órakor kezdődött a *Zenepedagógiai hangverseny délidőben* a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kara Művészeti Intézete Ének–Zene Tanszéke Kamaratermében. E hangversenyen először Sári József: Lépésről lépésre c. zongoradarab sorozatából hangzottak el részletek három főiskolai hallgató és Dombiné Kemény Erzsébet zongoraművész, főiskolai tanár előadásában. Szintén Dombiné játszotta Balassa Sándor: Altató c. darabját, s ő kísérté Roberto Bongiovanni Aveva ramo di mirto c. dalát, mely üde színfolt volt Varjasi Gyula előadásában. A koncert fénypontja Benedekfi István-M. Kakuk Móni: Varázsszelence c. „meséje zenével” volt (ahogyan a szerzők nevezték), melyet a zeneszerző és felesége adtak elő; Benedekfi Tünde, kiváló zongorajátéka mellett tüneményes mesélőnek is bizonyult.

Hollós Máté és Dobszay-Meskó Ilona a Zeneszerző és közönsége esten
a Somogyi-könyvtárban

(Fotó: Somogyi-könyvtár, Ocskó Ferenc /SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar/)

A *Zeneszerző és közönsége* c. „sorozat a sorozatban” vendége 2018-ban a rendkívül tehetséges és sokoldalú – zeneszerző, karmester, zongoraművész

Dobszay-Meskó Ilona volt a Somogyi-könyvtárban, aki szellemes válaszokat adott a házigazda Hollós Máté elegáns humorral fűszerezett kérdéseire; a fiatal zeneszerzővendég máris dús oeuvre-jéből 10 remek részlet hangzott fel.

A SZTE Zeneművészeti Kara Fricsay-termében volt a Vántus-napok *Nyitóhangversenye*; Hollós Máté, a Vántus István Társaság Közhasznú Egyesület elnöke megnyitója után tökéletes stílusban, szépen frazírozva szólalt meg Vántus *Visszaverődések* c. remekműve az SZTE Szimfonikus Zenekara előadásában, Somorjai Péter vezényletével. (Somorjai ma a legkiválóbb Vántus-karmesterek egyike, eddigi jelentős eredményei és sikerei alapján immáron megérdemelné, hogy főállású karmesterként dolgozhasson). Hollós Máté gazdag szellemiségű *Tétellánc*-át S. Dobos Márta (hegedű) játszotta el, majd Varga Laura és Császár Zsuzsanna virtuóz előadásában hallottuk Gyöngyösi Levente dinamikus *Piccolo* szonátáját.

Kovács Zoltán könnyed hangvételű mélyhegedű-szonatinája következett ezután, Nagy Enikő (mélyhegedű) és Szokody Anikó (zongora) tökéletesen magabiztos előadásában. Dubrovay László No. 2. számú Magyar rapszódia c. műve igen sok lehetőséget adott Szecsődi Ferencnek, hogy áradó játékaival elkápráztasson bennünket, Benedekfi István méltó kísérője volt. A délutáni kedves vendég művei közül ezúttal a rejtvényes című *CONceRtino oPpUre fantaSia* per trombone hangzott fel; Gyivicsán György szép tónussal, minden fekvésben kiegyensúlyozottan játszott, hasonlóképpen az aznap másodszor színpadra lépő Szokody Anikó is.

Másnap 11-kor visszatérhettünk az SZTE JGYPK Ének–zene–tanszékére; az immáron hagyományosan megrendezett *Zenepedagógiai délelőtti* 15 műsorszámra Dombiné Kemény Erzsébet szerkesztésében és vezetésével hangzott el. A kiváló zongoraművész, a tanszék professzora a Vántus-napok egyik fő szervezője is, mint a Vántus-társaság művészeti és tudományos titkárhelyettese; a 2018-as sorozatból 3 hangverseny szerkesztését végezte el tökéletesen — a kedd délelőtti koncerten 8 (!) műben vállalt közreműködést. Öröm volt nyitányként hallani Vántus István szépséges *Hommage à Bach* c. művét Sin Katalin szépen formált előadásában; megtiszteltetés volt, hogy Rajzolatok c. négykezeze szegedi bemutatóját megtisztelte jelenlétével kortárs zeneszerzésünk egyik nagy öregje, a Kossuth-díjas Láng István; a művet igényesen, kidolgozottan adta elő Fittler Katalin és Dombiné Kemény Erzsébet.

Fittler Katalin és Láng István – Zenepedagógiai délelőtt, SZTE
JGYPK Ének–zene Tanszék

(Fotó: Somogyi–könyvtár, Ocskó Ferenc /SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar)

Kellemes élmény volt Laczó Zoltán Vince: Hazai tájakon c. zongoraműve és Fehér György Miklós: Hajnali énekszó c. gyermekkora – az utóbbit a Tanszék Énekegyüttese szólaltatta meg Kiss Bernadett vezényletével.

Énekegyüttes (vezényelt: Kiss Bernadett) – Zenepedagógiai délelőtt, SZTE
JGYPK Ének–zene Tanszék

(Fotó: Somogyi–könyvtár, Ocskó Ferenc /SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar/)

Huszár Lajos saját maga játszotta nagyon szép, tiszta hangvételű zongoradarabjait. Két ősbemutatóra is sor került e koncerten: különösen értékesek voltak Soproni József 12 négykezes részletei, melyek Maczelka Noémi és Dombiné Kemény Erzsébet nagyszerű előadásában hangzottak fel; Kiss Ernő: 12 miniatűr két mélyhegedűre c. sorozatát felkészülten, stílusosan interpretálta Kálmán Csaba és Kálmán Gergely. „Nem zenepedagógiai fokon”, hanem igen magas szinten csendült föl Maros Miklós Endekus dodekus (Négy dal Christian Morgenstern verseire) c. dalciklusa és Hollós Máté Tóth Árpád egyik legszebb versének – Esti sugárkoszorú – konzseniális megzenésítése Altorjay Tamás operaénekes lemezre kívánczó interpretációjában; Maczelka Noémi Leonard Bernstein Four Anniversaries c. virtuóz zongoradarab sorozatával bővölt el bennünket.

Altorjay Tamás – Zenepedagógiai délelőtt, SZTE
JGYPK Ének–zene Tanszék

(Fotó: Somogyi–könyvtár, Ocskó Ferenc (SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar))

Igazi zenei csemege várta a közönséget ugyanaznap délután a Zeneművészeti Kar Fricsay–termében: a kilenctagú debreceni Sonus Ütőegyüttes (művészeti vezető: Szabó István) egészen különleges élményekkel ajándékozott meg bennünket. Tóth Péter dinamikus Caprice c. műve után Vidovszky László mítikus–misztikus világa vett minket körül, majd Dukay Barnabás transzcendens ütős–motettája következett. Marján Csaba műve (Lemuria) újra az antik mítoszok hangulatát idézte; egészen más, erőteljes hangvételű volt Bánkóvi Gyula baletzeneként is élő Struggle (Küzdelem) darabja, de Holló

Aurél José c. műve is. Örvendetes volt, hogy a Sonus – akár főhajtásként is fölfogható módon – Patachich Iván Woolemesyn c. művével zárta koncertjét, így az elektronikus zene is belopódzott a Vántus-napok műsorába (Patachich halálának 2018-ban volt a 25. évfordulója).

Kocsár Miklós Erkel Ferenc- és Kossuth-díjas zeneszerző 2018. december 21-én ünnepelte 85. születésnapját, Szegeddel közel 50 éve áll állandó kapcsolatban alkotóként, Vántus István egykori legkedvesebb zeneszerző barátjaként, 1996 óta pedig a Vántus-társaság tiszteletbeli elnökeként. A város két hangversennyel is köszöntötte: november 20-án nagyszabású kórus-szerzői esttel, a kortárszenei napok keretében pedig november 27-én egy különleges szerkesztésű kórus- és kamaraesttel; ekkor négy zeneszerző művei ölelték körül a Mester kamara- és kórusműveit. Andorka Péter friss hangvétellű triója nyitotta meg a koncertet Varga Laura (fuvola), Vizsolyi Livia (fagott) és Klebniczki György (zongora) frappáns előadásában, majd Durkó Péter elmélyült A Csellóverseny víztükre c. darabjának zongoraváltozata következett a szerző előadásában. Az ünnepelt szerző életművének remek keresztmetszetének bizonyult az ezután fölcsendülő öt Kocsár-mű: a Tre notturni a komponista egyik legtöbb mondanivalót, filozófiai tartalmat hordozó zongoraműve, melynek minden mozzanatát makulátlanul tárta elénk Klebniczki György (aki ezen az estén négy produkcióban vállalt közreműködést). Vajda Júlia csodálatos hangvétellel, nagy átéléssel szólaltatta meg a Tóth Árpád-versekre komponált Fájva szeretni c. dalciklust; az Elégia c. quasi egytétel, nem mindennapi nehézségű fagott versenyművet minden szempontból tökéletesen játszotta el Vizsolyi Livia. A súlyosabb művek után nagyon jó volt meghallgatni a Duó-szerenádot hegedűre és brácsára, melynek első változatát még 22 éves korában, fiatalos lendülettel írta meg az alkotó; Szecsődi Ferenc és Tuzson Edina látható örömmel adták elő. Valódi kathartikus élményt adott a Bartók Béla Nőikar a koncertet záró három kórusművel: Kocsár nagyjelentőségű kórusművei közül ezúttal a magasztosan ünnepélyes Salve regina szólalt meg, ezt Vántus István József Attila-megzenésítése, az igazgyöngyszem miniatűr Bánat követte, végül méltón koronázta meg az estet Tóth Péter Pénteki ima c. egészen rendkívüli, népi szövegekre épülő motettája.

„Hangcsoportok” – Vántus utolsó, még életében bemutatott kórusművének címét vette kölcsön sok évvel ezelőtt a Vántus István Zeneművészeti Szakgimnázium növendékei hangversenyének címéül, 2018. november 28-i

koncertjük minden ízében méltó volt névadójukhoz: a fiatalok zeneileg-technikailag egyaránt kidolgozott produkciókkal léptek a Fricsay-terem pódiumára. Öröm volt hallani a szegedi Tornyai Péter Ede-variációit Koós Boglárka és Káuzli Bálint előadásában, a szintén szegedi Klebiczki György fagott miniatűrjeit Vajner Vivien játékaival, s felfigyeltünk az egészen fiatal Barta Gergely Brouwer hommage-ára, melyet a szerző adott elő. Sztathatosz Sebestyén (hegedű) kirobbanó erővel játszotta Tóth Péter szenvedélyes Rapszodiáját, öt mű pedig a „nagy öregek” ouvre-iből hangzott fel: Kurtág Öt kis zongoradarabját Chen Xin, Orbán György Levendula c. művét Erhardt Zsófia (zongora), Dubrovay Walzer és scherzo c. trombitadarabjait Baranyai Tamás adta elő (Káuzli Bálint kíséretével); Kocsár Szentivánéji út és Ave maris stella szép megszólaltatását a Szakgimnázium Leánykarának köszönhetjük (vezényelt: Erdős Kinga), sokunk örömeire szolgált, hogy Vántus remekszabott Szvitjét tűzte műsorára Dudás Virág Evelin.

Sugár Miklós emlékezik édesapjára, Sugár Rezsőre

(Fotók: Somogyi-könyvtár, Ocskó Ferenc /SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar)

A Zenei Album a Vántus-napok „visszatekintő” programja a szegedi Somogyi-könyvtárban: ezúttal a 30 éve elhunyt Sugár Rezső élete és munkássága állt a középpontban. Hegedűs Bernadett, a könyvtár zenei munkatársa kiváló kamarakoncertet állított össze a Mester műveiből és remekül felkészült Sugár életéből, az elveihez mindig hű zeneszerző életútját tökéletesen megismerhettük (a hangversennyel egy időben szépen rendezett dokumentum- és fotókiállítás is nyílt Sugárról); mindezt tovább erősítette, hogy jelen volt Sugár Miklós Erkel-

díjas zeneszerző, aki édesapjáról rövid, de hangsúlyos emlékezést mondott. Őt Sugár-mű csendült föl ezen a délutánon: a Szerenádot Farkas Béla, Eszter Dávid (hegedű) és Farkasné Komlódi Ágnes Barbara (mélyhegedű), a Barokk szonatinát Császár Zsuzsanna (zongora) interpretálta, aki valamennyi zongorakíséretes műben közreműködött (nagyszerű játéka sem tudta feledtetni, hogy nincs koncertképes zongora a könyvtárban). Szépségesen énekelte a Csokonai-, Kölcsey-, Petőfi-, Tóth Árpád-, és József Attila-versekből írt dalokat Szécsi Edit, Kőrösi Györgyi (gordonka) a ritkán hallható Capriccio-t szólaltatta meg. Az Album az életmű egyik csúcsával, a Frammenti musicali-val zárult: Szabó Norbert (fuvola), Steiler Tamás (oboa), Horváth Gyula (klarinét), Belházy Gyula (fagott), Kálmán János (kürt) és Pethő Villő (zongora) nagyszerűen adta elő a korántsem könnyű sextett-tet.

Császár Zsuzsanna és Kőrösi Györgyi (Zenei Album – Sugár Rezső
emlékhangverseny, Somogyi-könyvtár

(Fotó: Somogyi-könyvtár, Ocskó Ferenc (SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar)

sorozat egyik fénypontja volt az Anima Musicae Kamarazenekar hangversenye. Nem kis örömmel rögzítendő, hogy két elszármazott szegedi fiatal zeneszerző műve is műsoron volt: Cser Ádám Streichorchester No. 1. és 2. és Tornyai Péter Ach Gott und Herr c. darabjai – s elfogultság nélkül kijelenthető, hogy, nem tagadva Futó Balázs, Virágh András Gábor és Balogh Máté műveinek szépségeit, a két szegedi szerző, s különösen Tornyai Péter műve kiemelkedett e koncert műsorából (Tornyai a zenekar vezénylését is vállalta).

Ebben az évben a tizenkettőből öt rendezvény volt zenepedagógiai jellegű, ill. a fiatalokkal kapcsolatos: november 28-án 14.00 órától a Szent-Györgyi Albert Agórában (az intézmény aktív támogatását ezúton is köszönjük) alighanem Szegeden volt Hilary Burgoyne Suite of day c. vonószekari műve eddigi legjobb előadása a szegedi Király Könyg Péter Zeneiskola produkciójaként. Ehhez persze többszöri metamorfózisra volt szükség: a darab ütősökkel dúsított áthangszerelésére (Mucsi Gergő ütőhangszeres művésztanár munkája, aki személyesen és tanítványaival közre is működött a produkcióban) és Marton Árpád blikkfangos szövegére, melyet a szerző mesélt el, s melynek következtében a mű címe Egy naplopó naplójára változott. Professzionálisan játszott a Király Könyg Péter Zeneiskola Vonószekara Tóth Szegszárdy Bernadett vezényletével, Csepregi Andor, Ludányi Noémi, Gáspár-Ducza Márton, Nagy Kristóf, Zsoldos Kata zongorázott az egyes tételekben, a projekt felelőse Katona Judit intézményvezető volt.

Évtizedes hagyomány a szegedi kortárszenei napok történetében a zeneiskolás gyermekek hangversenye, mely Durkó Zsolt kis zongoradarab sorozata nevét – Törpék és óriások – viseli 1997 óta. Négy zeneiskola és művészeti iskola – a Király Könyg Péter Zenei Alapfokú Művészeti Iskola, a szentesi Lajtha László, a szegedi Pro Musica és a Hammido Alapfokú Művészeti Iskola – ifjú tehetségei mutatták meg tudásukat; a 20 produkcióból vétek lenne bármelyiket is külön kiemelni, annyira magas volt e koncert színvonala, az azonban feltétlenül megemlítenő, hogy – rendhagyó módon – művészvendéggel zárult a műsor: Samodai Bence Lu Pei On the Street c. szólótrombita darabját játszotta el fölényes biztonsággal.

A *Zárókoncert*-re több különlegességet is tartogattak a szervezők – a Vántus István Társaság Közhasznú Egyesület és a Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Kara – melyek közül elsőként Elek Szilvia csembalóművészt és zeneszerzőt kell kiemelnünk, kinek Metopé kertje c. műve nemrégiben átdolgozott új változata csendült föl a szerző előadásában, igazi XXI. századi csembalóvilágot varázsolva; ugyanő játszotta el Huszár Lajos szintén 2018-ban átdolgozott kiváló Csembalószonátáját. Madarász Iván saját maga interpretálta különleges, rendkívül tudatosan szerkesztett Hommage à XIX. század c. művét (e darab egyben a zenei anatómiai gondolkodás magasiskolája is). Szegedi költő, a fiatalon elhunyt Baka István In modo d' una marcia c. verse ihlette Pócs Katalint szólógordonka-mű alkotására, a zenei szépségek megmutatásával nem

is maradt adós Kőrösi Györgyi (kár, hogy a Baka-vers hibásan jelent meg az egyébként tetszetős műsorfüzetben, s így is hangzott el Kiss Ernő előadásában). Sugár Miklós klarinétra és zongorára írt Kettős játék-át virtuózan szólaltatta meg Maczák János és Klebniczki György; Láng István: A szökő hónap napjai c. sokszínű zongoradarabját adekvátan játszotta Kerek Ferenc, a koncert és a 2018-as Vántus-napok zárásaként Derecskei András arányosan felépített II. vonósnégyesét adta elő a Kosztándi vonósnégyes; e nagyszerű kvartett sokadszorra bizonyította, mennyire jól beszél a kortárs zene nyelvét.

A tervek szerint 2019-ben november 18-21. között szeretnék megrendezni a Vántus-napok 49. évfolyamát. A Vántus István Kortárszenei Napok idei rendezvényeit a Nemzetgazdasági Minisztérium, a Nemzeti Kulturális Alap, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Magyar Művészeti Akadémia, a SZTE Zeneművészeti Kara és Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata támogatta, támogatásaikat köszönjük.

***Kiss Ernő** 1954-ben született Szegeden. Művészeti író, népművelő, az újszegedi Bálint Sándor Művelődési Ház igazgatója. Számos tanulmány és cikk szerzője (írt például Dér Endréről, Rózsa Jánosról, Szécsi Józsefről, Szatmári Gézaról, Vántus Istvánról, a bioépítészetről). Írásai különféle kiadványokban jelennek meg (Szeged folyóirat, Dél-Alföld, Szegedi Szépírás). 1997 óta számos kötet, köztük a Szegedtől Szegedig antológia több évfolyamának szerkesztője.

Kötetei: Vántus István (1935-1992), Vántus István Társaság, Szeged, 1997